

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยนโยบาย
กับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์

ผู้เขียน นางสาวรุตมน ปริญญารักษ์

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ.ดร.ประพัฒน์ จริยะพันธุ์

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.นิสิต

พันธมิตร

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทิศทางและความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยนโยบายกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลแบบรายไตรมาสของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ซึ่งเป็นอัตราอ้างอิงจากธนาคารแห่งประเทศไทย และอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์โดยใช้ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อของธนาคารยูโอบี จำกัด(มหาชน) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ไตรมาสที่ 1 ถึงปี พ.ศ. 2552 ไตรมาสที่ 4 รวมทั้งสิ้น 40 ข้อมูล การศึกษานี้ได้ทำการทดสอบยูนิทรูท (Unit Root) เพื่อศึกษาความนิ่งของข้อมูลด้วยวิธี Augmented Dickey-fuller (ADF) test หลังจากนั้นจึงทำการทดสอบความสัมพันธ์เชิงคูลยภาพในระยะยาว (Cointegration) และทดสอบความสัมพันธ์เชิงคูลยภาพในระยะสั้นตามแบบจำลองเอเรอร์คอเลคชัน (Error correction Mechanism : ECM) และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุเป็นผล ระหว่างตัวแปรอัตราดอกเบี้ยนโยบายและตัวแปรอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์โดยวิธี Granger Causality test

ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูลหรือยูนิทรุต ผลการทดสอบพบว่า ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ทั้งในส่วนของข้อมูลอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อมีความนิ่งของข้อมูลที่อันดับเดียวกันคือ $I(1)$ จึงสามารถนำไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในระยะยาวและการปรับตัวในระยะสั้นต่อไป

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว Cointegration พบว่า อัตราดอกเบี้ยนโยบายกับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว ทั้งในกรณีอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นตัวแปรอิสระและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เป็นตัวแปรตาม และกรณีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เป็นตัวแปรอิสระและอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นตัวแปรตาม ดังนั้น พบว่า อัตราดอกเบี้ยนโยบายกับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ จึงมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวแบบสองทิศทาง

การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะสั้นด้วย Error Correction Mechanism (ECM) ในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นตัวแปรตาม และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ เป็นตัวแปรอิสระ พบว่าตัวแปรทั้งสองจะมีการปรับตัวในระยะสั้นเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพระยะยาว ส่วนในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เป็นตัวแปรตาม และอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นตัวแปรอิสระ พบว่าตัวแปรทั้งสองจะมีการปรับตัวในระยะสั้นเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพระยะยาวเช่นเดียวกัน

ในขั้นตอนสุดท้ายเป็นการทดสอบความเป็นเหตุเป็นผล (Granger causality) ที่ต่ำ ผลการทดสอบความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างตัวแปรอัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ พบว่า มีความสัมพันธ์เป็นเหตุเป็นผลในทิศทางเดียว คือ การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ แต่การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไม่ได้เป็นสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย เช่นเดียวกัน การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ แต่การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไม่ได้เป็นสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

Independent Study Title	An Analysis of Relationship Between Policy Interest Rate and Interest Rates of Commercial Bank	
Author	Miss. Tridtamon Prinyarux	
Degree	Master of Economics	
Independent Study Advisory Committee	Lect.Dr. Prapatchon Jariyapan	Chairperson
	Assoc.Prof.Dr. Nisit Panthamit	Member

ABSTRACT

The objective of this study was to determine the nature of the relationship between policy interest rates and the loan and deposit interest rates of the commercial banks in Thailand. The quarterly data collected was the policy interest rates of the Bank of Thailand and the interest rates of commercial banks, using the loan and deposit interest rates of the UOB bank (Pcl) from the first quarter of 2000 and up to the fourth quarter of 2009, with a total of 40 data sets gathered. This study conducted a unit root test, using the Augmented Dickey-fuller (ADF) method, to determine the stationary nature of the data. The study then carried out a co-integration test, a short-run equilibrium relationship test, using an error correction mechanism (ECM), and a Granger causality test of policy interest rate variables and commercial bank interest rate variables.

The study of stationarity and the unit root test showed that the policy interest rate and bank interest rate data for both loans and deposits was stationary, to the same level of I(1). The data was also analyzed to determine the existence of long-run relationships and short-run adjustments.

A co-integration test found that the policy interest rates and the bank interest rates showed a long-run equilibrium relationship in the case where the policy interest rates were an independent variable and the loan and deposit interest rates were a dependent variable, and vice-versa. As a result, the commercial bank's loan and deposit interest rates have a two-way long-run equilibrium relationship.

The short-run equilibrium relationship test, using an error correction mechanism (ECM) where the policy interest rates were a dependent variable and the loan and deposit interest rates were an independent variable, found that both variables have a short-run adjustment towards a long-run equilibrium. The study also showed the same result in the case where the policy interest rates were an independent variable and the loan and deposit interest rates were a dependent variable.

The Granger causality test carried out with low interest rates, showed that the variables have a unidirectional causality, meaning an increase in policy interest rates leads to an increase in the deposit interest rate. However, an increase in the deposit interest rate does not cause an increase in the policy interest rate. Likewise, an increase in the policy interest rate leads to an increase in the bank loan interest rate, but an increase in the bank loan interest rate does not cause an increase in the policy interest rate.

